

INFORMAȚIA

privind împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor, Directoratului Liniei de Credit (DLC) și Unității de Implementare a Proiectelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (FIDA) și altor organizații la situația din 30 iunie 2016.

Recreditarea de stat

Recreditarea de stat se efectuează prin intermediul Ministerului Finanțelor, Directoratului Liniei de Credit (DLC), Unității de Implementare a Proiectelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (FIDA) și altor organizații.

În conformitate cu actele legislative și normative ale Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova, **începând cu anul 1992 și până la situația din 30.06.2016, au fost recreditați** agenți economici, autorități publice locale și instituții financiare participante (IFP) în suma de **5549,3 mil. lei, 406,3 mil. dolari SUA, 115,6 mil. Euro, 896,9 mil. Yeni Japonezi și 4,5 mil. ruble rusești**, inclusiv:

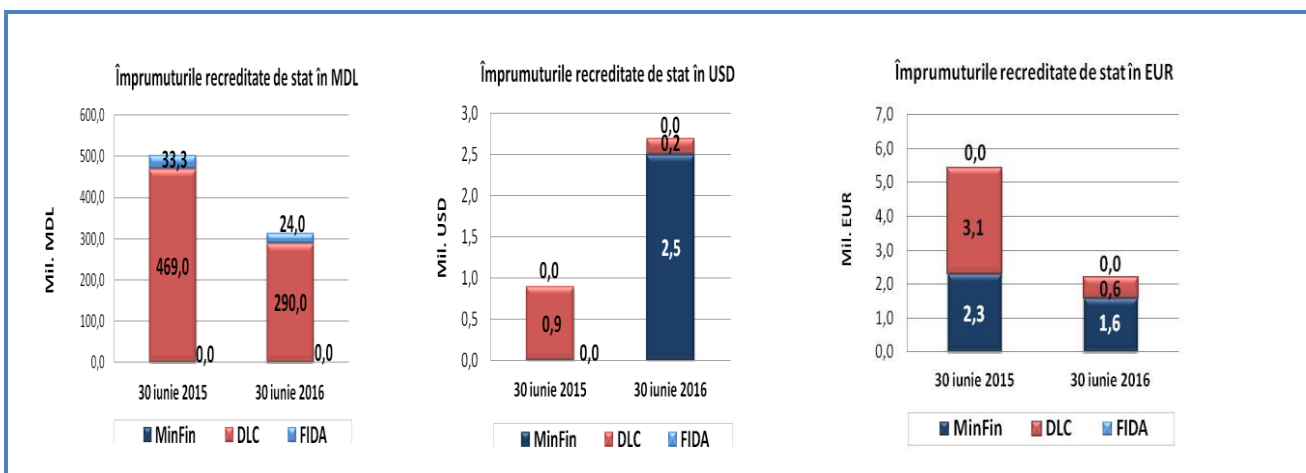
➤ prin intermediul Ministerului Finanțelor au fost recreditați agenți economici și autorități publice locale în sumă de 1 004,8 mil. lei, 301,7 mil. dolari SUA, 31,2 mil. Euro, 896,9 mil. Yeni Japonezi și 4,5 mil. ruble rusești;

➤ prin intermediul Directoratului Liniei de Credit au fost recreditate instituții financiare în sumă de 3 950,1 mil. lei, 92,3 mil. dolari SUA și 83,2 mil. Euro, din care:

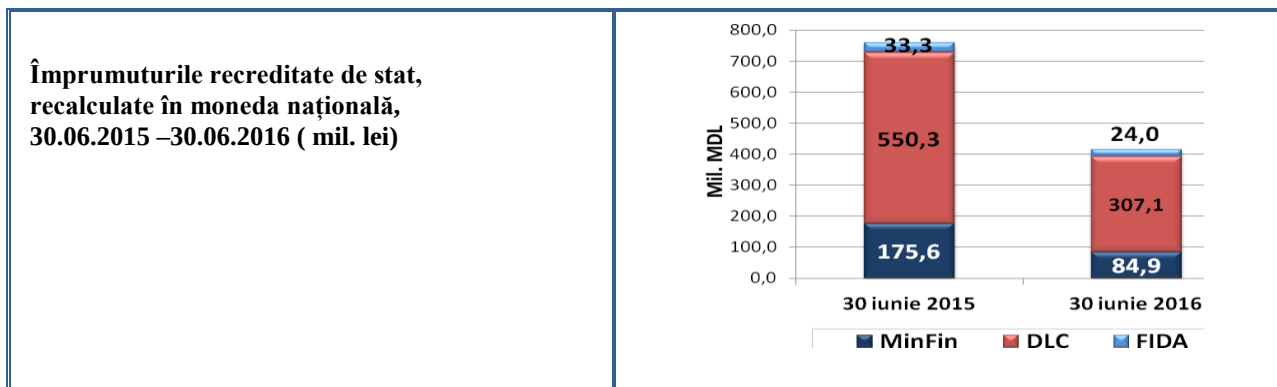
- din resurse recreditate direct din împrumuturi externe au fost decontate 617,6 mil. lei, 30,7 mil. dolari SUA și 44,5 mil. Euro;
- din resursele mijloacelor circulante acumulate – 3 332,5 mil. lei, 61,6 mil. dolari SUA și 38,7 mil. Euro.

➤ prin intermediul Unității de Implementare a Proiectelor FIDA au fost recreditate instituții financiare în sumă de 594,4 mil. lei, 12,3 mil. dolari SUA și 1,2 mil. Euro.

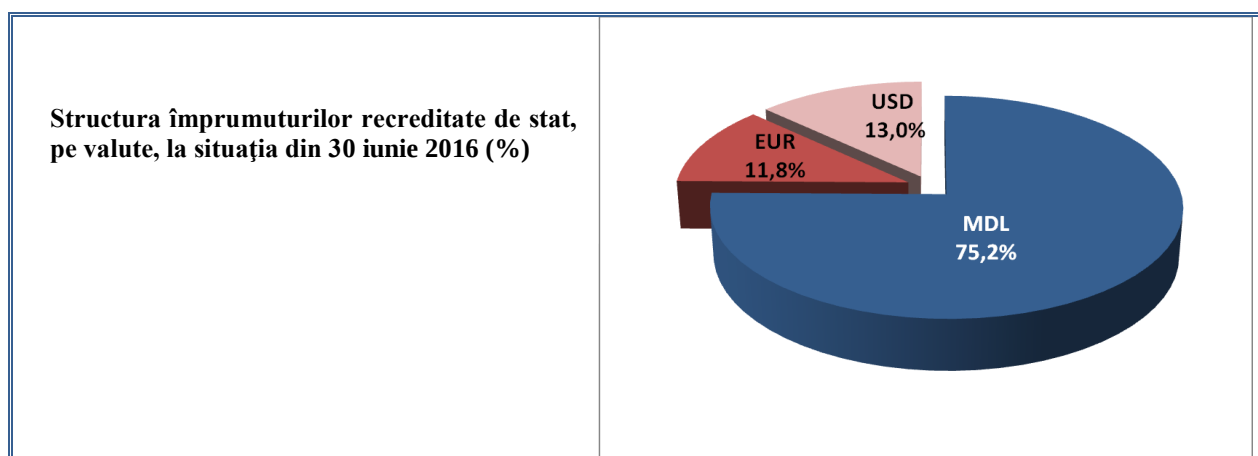
Pe parcursul primului semestru al anului 2016 din contul liniilor de creditare și a mijloacelor circulante acumulate (din rambursarea de către IFP a sumelor principale și dobânzilor aferente) pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe, au fost recreditați agenți economici, autorități publice locale și instituții financiare participante în sumă de **314,0 mil. lei, 2,7 mil. dolari SUA și 2,2 mil. Euro** (echivalent a 416,1 mil. lei), inclusiv: din resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 284,1 mil. lei, 0,1 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro (echivalent a 292,7 mil. lei) sau 70,3% din suma totală recreditată.



În perioada de analiză, se atestă un trend *ascendent bine determinat* aferent valorii mijloacelor financiare îndreptate spre recreditare în scopul implementării proiectelor finanțate din surse externe în dolari SUA și unul *descendent* în *monedă națională și Euro*.



Pe parcursul primelor 6 luni ale anului 2016, se constată o descreștere a mijloacelor financiare îndreptate spre recreditarea de stat, condiționată de o cerere mai redusă de recreditare în valută din partea beneficiarilor în vederea implementării proiectelor finanțate din contul împrumuturilor externe de stat.



În perioada de referință poziția dominantă în structura împrumuturilor recreditate de stat pe valute este ocupată de leul moldovenesc cu 75,2 %, urmat de dolarul SUA cu 13,0 % și Euro –11,8%.

Sumele recreditate pe parcursul primului semestru al anului 2016 se clasifică după cum urmează:

- 1) **prin intermediul Ministerului Finanțelor** – 2,5 mil. dolari SUA și 1,6 mil. Euro (echivalent a 84,9 mil. lei), inclusiv:
 - Proiectul „Construcția locuințelor sociale pentru păturile socialmente vulnerabile”, faza II finanțat de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 1,0 mil. Euro;
 - Proiectul Filiera Vinului, împrumutul destinat susținerii viticultorilor și vinificatorilor locali (procurarea capitalului circulant) finanțat de Banca Europeană de Investiții – 0,6 mil. Euro;
 - Proiectul de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică (S.A. „Termoelectrica”) finanțat de Banca Mondială – 1,3 mil. dolari SUA;

- Proiectul „Împrumutul destinat reabilitării rețelelor de transport ale ÎS „Moldelectrica” finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare - 1,2 mil. dolari SUA.

2) prin intermediul Directoratului Liniei de Credit, 290,0 mil. lei, 0,2 mil. dolari SUA și 0,6 mil. Euro, (echivalent a 307,1 mil. lei), inclusiv:

➤ resurse recreditate *din mijloace directe* – 5,8 mil. lei, 0,1 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro, inclusiv:

- Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 2 (PAC 2) 5,8 mil lei, 0,1 mil. dolari SUA și 0,2 mil. Euro;

- Proiectul Filiera Vinului – 0,1 mil. Euro;

➤ resurse recreditate *din mijloacele circulante acumulate* – 284,2 mil. lei, 0,1 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro, inclusiv:

- Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza I (RISP I) – 38,3 mil. lei;

- Proiectul de Finanțare Rurală și Dezvoltare a Întreprinderilor Mici (FIDA I) – 33,3 mil. lei;

- Proiectul de Revitalizare a Agriculturii (FIDA II, PRA) – 45,8 mil. lei;

- Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza II (RISP II) – 16,6 mil. lei;

- Programul de Dezvoltare a Afacerilor Rurale (FIDA III, PDAR) – 20,7 mil. lei și 0,1 mil. dolari SUA;

- Programul de Servicii Financiare Rurale și Marketing (FIDA 4) – 13,6 mil. lei;

- Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA 5) – 12,1 mil. lei;

- Programul Rural de Reziliență Economică – Climatică Incluzivă (FIDA 6) – 5,0 mil. lei;

- Proiectul „Crearea stațiilor de deservire agrotehnică” (KfW) – 19,9 mil. lei;

- Proiectul Filiera Vinului – 6,7 mil. lei;

- Programul Național de Abilitare Economică a Tinerilor – 0,3 mil. lei;

- Proiectul de Ameliorare a Competitivității (PAC 1) – 25,5 mil. lei și 0,1 mil. Euro;

- Proiectul de Ameliorare a Competitivității (PAC 2) – 46,4 mil. lei și 0,2 mil. Euro.

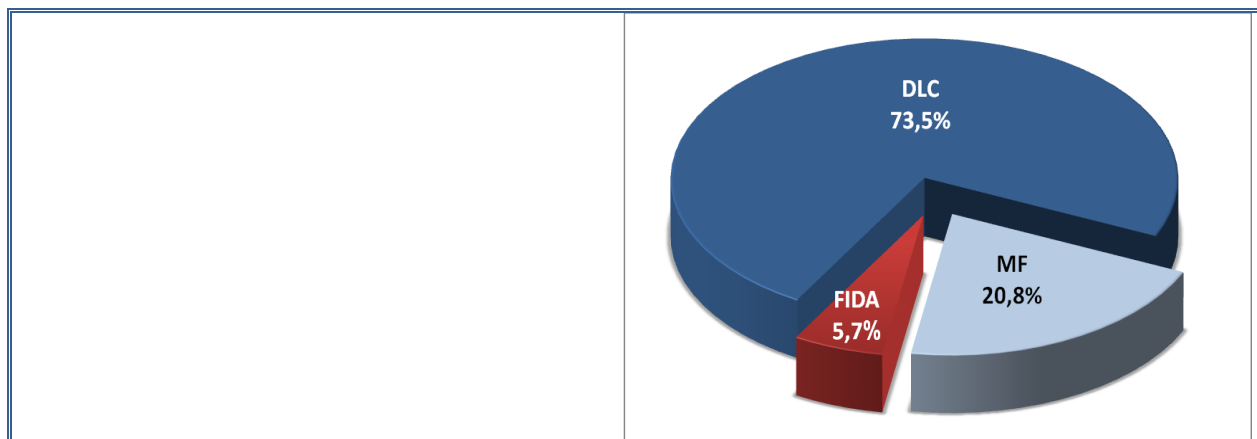
3) prin intermediul Unității de Implementare a Proiectelor FIDA – 24,0 mil. lei, din care:

➤ resurse recreditate *direct din împrumuturile externe* – 24,0 mil. lei, inclusiv:

- Programul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA 5) – 6,2 mil. lei;

- Programul Rural de Reziliență Economică - Climatică Incluzivă (FIDA 6) – 17,8 mil. lei.

Structura recreditării împrumuturilor de
stat între instituțiile participante la
situația din 30 iunie 2016 (%)



În perioada de referință, cota majoră de recreditare de stat îi revine **DLC (73,5 %)**, urmată de **MF** cu cota de **20,8 %** și **FIDA** cu **5,7 %**.

În perioada de referință a fost achitată (inclusiv casate datoriile) de către agenții economici, autoritățile publice locale și IFP suma principală, dobînda și alte plăți aferente în sumă de **637,4 mil. lei, 6,5 mil. dolari SUA, 4,0 mil. Euro și 0,4 mil Yeni Japonezi** lei (echivalent a 854,7 mil. lei) din care casate datorii în sumă de 241,9 mil.

Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor au fost achitate (inclusiv casate) – 241,9 mil. lei, 2,7 mil. dolari SUA, 0,3 mil. Euro și 0,4 mil Yeni Japonezi ((inclusiv radiate/casate 241,9 mil. lei)).

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit au fost achitate – 359,2 mil. lei, 3,0 mil. dolari SUA și 3,5 mil. Euro, din care:

- resurse recreditate direct din împrumuturi externe - 69,2 mil. lei, 0,5 mil. dolari SUA și 1,2 mil. Euro;
- resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 290,0 mil. lei, 2,5 mil. dolari SUA și 2,3 mil. Euro.

3) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Unității de Implementare a Proiectelor FIDA au fost achitate – 36,3 mil. lei, 0,8 mil. dolari SUA și 0,2 mil. Euro.

La situația din 30 iunie 2016 soldul datoriilor beneficiarilor recreditați constituie **2025,1 mil. lei, 75,2 mil. dolari SUA, 58,0 mil. Euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi** (echivalent 4 970,9 mil. lei), micșorîndu-se față de finele anului 2015 cu 266,7 mil. lei ce constituie o descreștere de 5,1%, inclusiv:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 99,2 mil. lei, 55,0 mil. dolari SUA, 23,7 mil. Euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 1 887,1 mil. lei sau 38,0%);

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit și Unității de Implementare a Proiectelor FIDA – 1 925,9 mil. lei, 20,2 mil. dolari SUA și 34,3 mil. Euro (echivalent a 3 083,8 mil. lei sau 62,0%).

Această micșorare a datoriei este condiționată preponderent de casarea datoriilor beneficiarilor recreditați în baza deciziilor judecătorești.

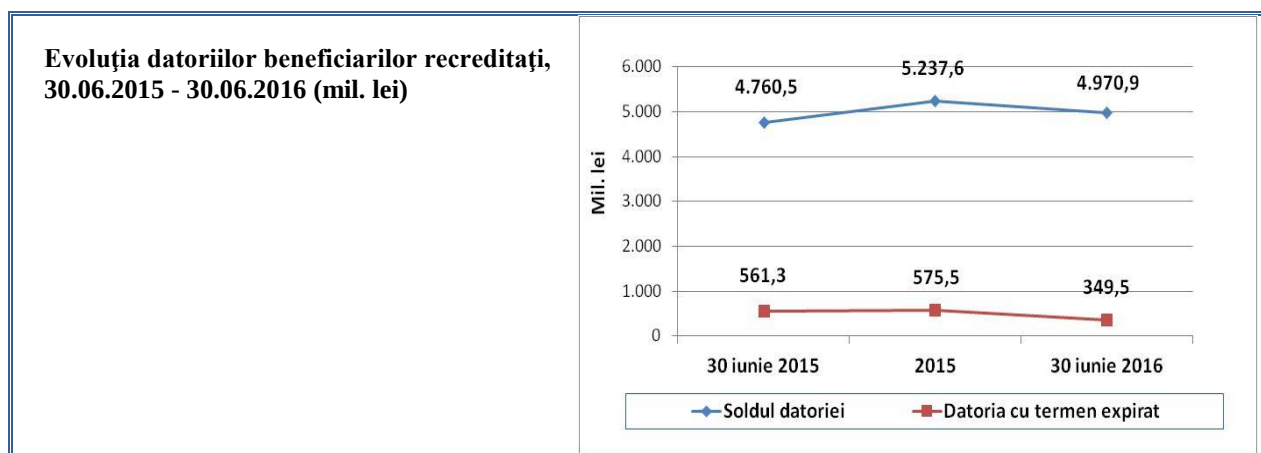
Datoria cu termen expirat la situația din 30 iunie 2016 se atestă atît la împrumuturile recreditate prin Ministerul Finanțelor, cît și prin Directoratul Liniei de Credit și se cifrează la **100,3 mil. lei, 12,0 mil. dolari SUA și 0,4 mil. Euro** (echivalent a 349,5 mil. lei) sau 7,0% din suma datoriilor totale, inclusiv:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 98,9 mil. lei, 12,0 mil. dolari SUA și 0,4 mil. Euro (echivalent a 348,1 mil. lei). Micșorarea datoriei cu termen expirat, în comparație cu finele anului 2015 constituie cca 226,0 mil. lei, sau o descreștere de

39,4% și se datorează în mare parte de anularea datoriilor Î.M. „Rețelele Termice Ștefan Vodă, Î.M. „Rețelele Termice Strășeni”, S.A. „Fertilitate Călărași” și S.A. „Podiș-Ceadăr” (241,9 mil. lei, în baza Hotărârilor Curții de Apel). Totodată, de către unii beneficiari recreditați nu au fost executate graficele de rambursare a datoriilor, și anume:

- Programul de dezvoltare a serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă finanțat de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Consiliul raional Florești, Consiliul raional Soroca, Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia, Consiliul raional Hîncești, Consiliul raional Leova și Consiliul raional Orhei);
- Proiectul Alimentare cu Apă și Canalizare finanțat de Banca Mondială (I.M. „Direcția de Producție Apă - Canal Ștefan Vodă”, S.A. „Regia Apă - Canal Soroca”, Î. M. „Apă - Canal Cahul” și Î. M. „Regia Apă Canal Bălți”);
- Proiectul Energetic II suplimentar finanțat de Banca Mondială (Consiliul raional Drochia și Consiliul raional Taraclia),
- Proiectul Energetic II finanțat de Banca Mondială (Consiliul raional Ungheni).

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit – 1,4 mil. lei. Datoria dată a fost înregistrată la BC „Investprivatbank” S.A. în legătură cu insolvabilitatea acesteia.



Graficul prezentat atestă că evoluția:

a) soldului datoriilor are o evoluție cu oscilații, condiționată de cererea de acordare a împrumuturilor din partea beneficiarilor recreditați;

b) soldul datoriilor cu termen expirat are un trend descendent, condiționat de casarea datoriilor beneficiarilor recreditați care s-au aflat în proces de insolvabilitate.

Ministerul Finanțelor își onorează sarcina de *încasare a datoriilor expirate* prin intermediul serviciilor fiscale teritoriale de stat prin aplicarea măsurilor de executare silită, în conformitate cu legislația în vigoare, față de beneficiarii recreditării care dețin arierate pe împrumuturile recreditate. Astfel, pe parcursul semestrului I a anului 2016 la bugetul de stat în acest sens au fost încasate **7,2 mil. lei** (S.R.L. „Vialtos”, S.R.L. „Chișinău - Gaz”, Î.M. Regia Apă Canal Ștefan Vodă și Î. M. „Apă - Canal Cahul”).

Șeful Direcției

Ina GOREA